

Turisme: joc d'equilibris

Una indústria nacional i una greu amenaça per al territori: Catalunya acull cada any 25 milions de turistes que generen uns ingressos de 13 mil milions l'any i 200.000 llocs de treball. La Generalitat diu que intenta canviar les inèrcies d'un fenomen no regulat durant anys però Greenpeace denuncia la degradació constant de la costa catalana, edificada en un 39 per cent

GEMMA LLEIXÀ gemma.llejoret@canvi16.info

La situació de la costa catalana és pitjor que la de fa un any per la construcció de nous habitatges, més camps de golf i amarratges esportius", denuncia l'organització ecologista Greenpeace en el seu informe del mes de juliol *Destrucció a toda costa*. I és que Catalunya té el primer quilòmetre de costa més construït de tot l'Estat i un 39 per cent de la costa està edificada. Ha estat el primer destí de l'Estat escollit pels turistes estrangers en el primer quadrimestre de l'any segons l'enquesta de moviments turístics en fronteres, Frontur, i, en total, anualment allotja uns 25 milions de turistes, cosa que representa uns ingressos de 13 mil milions d'euros anuals i 200 mil llocs de treball, segons l'Observatori de Turisme de la Generalitat.

"Evidentment el turisme, com qualsevol altra activitat humana, és consumidora de territori i de recursos però tot i que es tendeix a culpabilitzar-lo, no és ni bo ni dolent.

Sociològicament penso que és bo perquè significa l'extensió del dret al lleure i la descoberta d'altres cultures. El que fa que sigui bo o dolent és la gestió i ara s'ha començat a planificar de manera valenta", afirma a CANVI la coordinadora de l'Observatori de Turisme de Catalunya, Marien André.

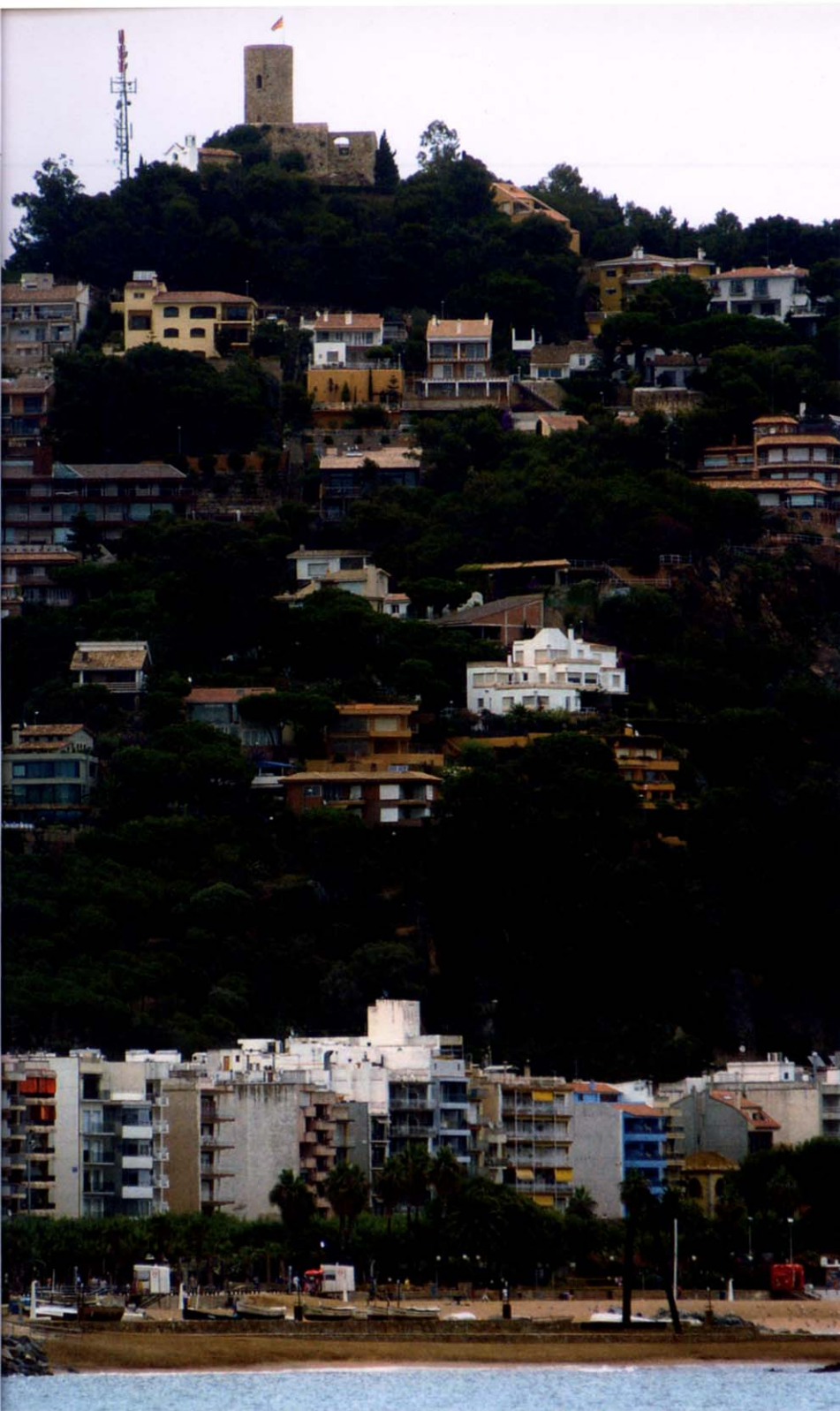
Però les inèrcies instal·lades després de quaranta anys de descontrol i no regulació del sector han deixat seqüeles arreu del territori i és molt difícil canviar la mentalitat d'un sector que durant anys ha estat la gallina dels ous d'or. Ara, amb la perspectiva del passat i l'exigència d'un turisme de qualitat que està a les antípodes de la massificació del turisme de sol i platja com s'ha entès durant dècades, apareixen cada vegada més veus crítiques que

condemnen la "parcematització" de les ciutats i de la costa catalana per al gaudi turístic.

Catalunya, però, ja forma part de la classificació de comunitats amb el litoral més degradat i té mig centenar de localitats que incompleixen la directiva europea de depuració d'aigües residuals. Per això, Greenpeace reclama que es limiti el creixement urbanístic "desmesurat", les segones residències, els camps de golf i ports esportius, i que es creï una xarxa de reserves marines.

En un sector carregat de defensors i detractors i enmig del difícil equilibri entre la sostenibilitat necessària davant d'unes dades que apunten cada cop més a la saturació i les inèrcies del benefici ràpid i del turisme únicament recol·lector,

Enmig del difícil equilibri entre sostenibilitat i les inèrcies del benefici ràpid se celebra a Barcelona el simposi 'Turisme XXL. La megalòpolis europea' per repensar el model

Sostenibilitat imprescindible

La portaveu de Greenpeace a Catalunya denuncia a CANVI: “El Pla director urbanístic que va presentar el primer govern tripartit està molt bé perquè no permet edificar a menys de 500 metres de la costa, però ara a la resta de litoral els plans urbanístics segueixen permetent cada cop més urbanització perquè la majoria d’ajuntaments amplien el sòl urbanitzable en els seus nous POUM i prioritzen els criteris d’obtenció de finançament immediat amb requalificacions de sòl a plantejar-se els beneficis a llarg termini del control i la limitació de l’ocupació”. De moment ja està previst que el parc residencial s’incrementi en 100.000 nous habitatges els pròxims tres anys.

Per la seva banda, Marien André respon en aquesta mateixa publicació que hi havia una sèrie de permisos donats abans dels plans directors i que no hi ha efecte retroactiu, però ha assegurat que ara “s’ha tancat l’aixeta, això són les gotes que havien quedat per regalimar, ara ja s’ha fet el primer pas”.

Cal remarcar que el 2005 la Generalitat va aprovar dos plans directors urbanístics que abasten tot el sistema costaner per protegir les parts del territori situades a 500 metres de la costa que encara quedaven sense urbanitzar, una important mesura de protecció sense precedents a l’Estat.

A més, la coordinadora de l’Observatori de Turisme de Catalunya afirma que cal tenir en compte que el nou pla estratègic de turisme el que recull amb més força és la sostenibilitat ambiental, social, d’identitat i de recursos. I afegeix que actualment per demanar qualsevol ajut cal demostrar que s’utilitzen energies renovables i que es garanteix la sostenibilitat del negoci: “Cada vegada el sector és més conscient que per mantenir-se competitiu i oferir qualitat ha de vetllar per ser sostenible, els empresaris

aquesta setmana (19, 20 i 21 de juliol) se celebra al CCCB un simposi internacional obert a tothom, “Turisme XXL. La megalòpolis europea”, per explorar les condicions per a un desenvolupament qualitatiu de la costa enfront de la creixent pressió demogràfica i urbanística dels últims vint anys. El simposi pretén afegir una reflexió integral sobre la costa mediterrània europea i la seva relació amb els nous reptes

del fenomen turístic. Per això convidava pensadors, empresaris i polítics –entre els quals hi ha l’arquitecte Joan Busquets, l’escriptor Michel Houellebecq i el secretari general de política territorial de la Generalitat, Oriol Nel·lo– al debat tenint en compte els efectes de la globalització, el canvi climàtic, la necessitat d’optimitzar recursos i la mobilitat aèria de baix cost i la terrestre d’alta velocitat.